

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΟΧΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΓΙΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ/ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΟΨΕΩΝ ΣΤΟΝ ΠΥΡΗΝΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΠΙΣΣΟΥΡΙ

α. Όροι αποκατάστασης όψεων υφιστάμενων οικοδομών

1.0 Δομικό σύστημα

Για τη αντιμετώπιση τυχόν στατικών προβλημάτων και ανεπαρκειών στις τοιχοποιίες των παραδοσιακών οικοδομών, συστήνεται η αποκατάσταση των αυθεντικών κατασκευών με παραδοσιακά υλικά και τεχνικές όπως συρραφή ρωγμών, σύνδεση γωνιών, τοποθέτηση περιμετρικής δοκού-μαντωσιάς κλπ. Η επιδιόρθωση του παραδοσιακού φέροντα οργανισμού δεν πρέπει να αλλοιώνει τη στατική λειτουργία του, γι' αυτό και η ενίσχυση του, όπου είναι αναγκαίο, θα γίνεται με πρόσθετα στοιχεία στήριξης (π.χ. ξύλινα ή μεταλλικά), νοουμένου ότι αυτά εντάσσονται αρμονικά, τόσο στατικά όσο και αρχιτεκτονικά, στην υφιστάμενη αυθεντική κατασκευή. Τα στοιχεία αυτά συστήνεται να παραμείνουν εμφανή στο εσωτερικό της οικοδομής, ώστε να αναγνωρίζεται η σχετική επέμβαση. Δεν γίνεται αποδεκτή η χρήση σκελετού από οπλισμένο σκυρόδεμα για ενίσχυση της διατηρητέας οικοδομής, αφού αποτελεί διαφορετικό δομικό σύστημα σε σχέση με τις παραδοσιακές φέρουσες τοιχοποιίες. Επιπλέον, το οπλισμένο σκυρόδεμα σαν υλικό δεν είναι συμβατό με τα παραδοσιακά υλικά και έχει σαφώς μικρότερο χρόνο ζωής.

2.0 Εξωτερικές τοιχοποιίες

2.1 Εμφανής λαξευτή πέτρινη τοιχοποιία

Η εξωτερική επεξεργασμένη λιθοδομή, καθώς και όλα τα λαξευτά πέτρινα στοιχεία της, όπως πλαίσια κουφωμάτων, γείσα, κορνίζες, ακμές τοίχων κ.λ.π., θα διατηρηθούν και θα αποκατασταθούν στην αυθεντική τους μορφή και θέση, αφού αφαιρεθούν οποιεσδήποτε μεταγενέστερες επενδύσεις και καθαριστούν από τυχόν υπολείμματα βαφών/επιχρισμάτων/αρμολόγησης και συντηρηθούν κατάλληλα (ώστε η πέτρα να παραμείνει εμφανής). Εξυπακούεται ότι για την επισκευή της λιθοδομής και των πέτρινων στοιχείων θα χρησιμοποιείται φαρασάνι (κονίαμα με βάση κονιορτοποιημένη πέτρα) στην ίδια χρωματική απόχρωση με την υφιστάμενη πέτρα, ενώ τα πολύ φθαρμένα τμήματα τους θα αντικατασταθούν με ίδιου τύπου πέτρα, κατάλληλα λαξευμένη. Νοείται ότι δεν θα βάζονται ή θα τσιμεντώνονται οι αρμοί, ενώ το συνδετικό κονίαμα θα είναι στο χρώμα της πέτρας. Επιπλέον, δεν θα κατασκευάζονται πέτρινα ή άλλης μορφής πλαίσια σε ανοίγματα όπου δεν προϋπήρχαν αυθεντικά ούτε και σε νέα ανοίγματα.

2.2 Εξωτερική εμφανής λιθοδομή

Η επιδιόρθωση και συμπλήρωση της υφιστάμενης εξωτερικής πέτρινης τοιχοποιίας να γίνει με τον παραδοσιακό τρόπο και υλικά, ώστε η τελική εικόνα να είναι ίδια με την αρχική αυθεντική. Ιδιαίτερη προσοχή να δοθεί στην αρμολόγηση, το χαλίκωμα, τα μεγέθη και την πυκνότητα των λίθων και των χαλικιών, ενώ σε καμιά περίπτωση να βαφτούν ή να τσιμεντωθούν οι αρμοί. Το συνδετικό κονίαμα να έχει την ενδεδειγμένη σύνθεση με βάση τον ασβέστη. Το κονίαμα αρμολόγησης να έχει παρόμοια σύσταση, να είναι στο χρώμα της τοπικής γης και να τοποθετηθεί σε εσοχή ώστε να είναι σχεδόν αθέατο. Επιπλέον, το αρμολόγημα, να μην αλλοιώνει την αυθεντική όψη της τοιχοποιίας ως προς το χρωματισμό και την υφή. Τυχόν επεμβάσεις που έχουν γίνει στην τοιχοποιία με σκυρόδεμα, τσιμεντώματα, ασβεστώματα, γυψώματα, κλπ. δε γίνονται αποδεκτές και θα πρέπει να αφαιρεθούν και η οικοδομή να αποκατασταθεί στην αυθεντική της μορφή. Νοείται ότι στα

τμήματα της τοιχοποιίας που ήταν ανέκαθεν επιχρισμένα (γύρω από καμάρες, στεγασμένοι χώροι, ηλιακοί, προσόψεις κλπ.) απαιτείται η ανακατασκευή του αρχικού επιχρίσματος με βάση την αυθεντική κατάσταση (με βάση το γύψο ή τον ασβέστη), ώστε το τελικό αποτέλεσμα να είναι όμοιο με το αυθεντικό και ταυτόχρονα να επιτρέπεται η διαπνοή της τοιχοποιίας.

2.3 Εξωτερική αργολιθοδομή (επιχρισμένη)

Η εξωτερική αργολιθοδομή (μώλος) της οικοδομής θα διατηρηθεί/αποκατασταθεί στην αυθεντική της μορφή (επιχρισμένη) σύμφωνα με τα παραδοσιακά πρότυπα που επικρατούν στην περιοχή, αφού γίνει κατάλληλη συντήρηση και προετοιμασία της. Νοείται ότι η επιδιόρθωση θα γίνει με τον παραδοσιακό τρόπο και υλικά, ώστε το τελικό αποτέλεσμα να είναι όμοιο με το αυθεντικό και ταυτόχρονα να επιτρέπεται η διαπνοή της λιθοδομής. Εξυπακούεται ότι για την επισκευή της λιθοδομής θα χρησιμοποιηθεί κονίαμα με την ενδεδειγμένη σύνθεση ανάλογα με τη σύσταση της πέτρας, ενώ τα πού φθαρμένα τμήματα της θα αντικατασταθούν με ιδίου τύπου πέτρα. Το επίχρισμα, που θα τοποθετηθεί συστήνεται να γίνει με βάση τον ασβέστη ή το γύψο (ανάλογα με το αυθεντικό της οικοδομής), ενώ επιχρίσματα τύπου ξένου προς τα παραδοσιακά υλικά, όπως για παράδειγμα ο τσιμεντοσοβάς, δεν επιτρέπονται. Δεν είναι αποδεκτή η χρήση μεταλλικού ή άλλου τύπου πλέγματος (τέλι). Σημειώνεται ότι, όπου τυχόν έγιναν επεμβάσεις στην οικοδομή με τη χρήση ξένων υλικών σε βάρος του παραδοσιακού της χαρακτήρα (π.χ. τσιμεντώματα, επιδιόρθωση με αταίριαστα υλικά), αυτά θα πρέπει να επιδιορθωθούν/αφαιρεθούν με πλήρη αποκατάσταση της οικοδομής στην αυθεντική της μορφή.

2.4 Νέα πέτρινη τοιχοποιία

Για την κατασκευή νέας πέτρινης τοιχοποιίας να χρησιμοποιηθούν η ίδια παραδοσιακή μέθοδος και τοπικά υλικά, ώστε το τελικό αποτέλεσμα να εναρμονίζεται με την υφιστάμενη αυθεντική λιθοδομή. Επισημαίνεται ότι και οι δύο παρειές των προτεινόμενων πέτρινων τοιχοποιιών θα κατασκευαστούν από πέτρα. Νοείται ότι δεν γίνεται αποδεκτή η επένδυση της τοιχοποιίας με πέτρινες πλάκες, ενώ ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στην αρμολόγηση και το χαλίκωμα, σύμφωνα με τα παραδοσιακά πρότυπα που επικρατούν στην περιοχή.

2.5 Ωμοπλινθοδομή

Η υφιστάμενη πλινθοδομή (πλινθάρinhoι τοίχοι) να διατηρηθεί και να συντηρηθεί κατάλληλα. Η επιδιόρθωση και συμπλήρωση της να γίνει με ωμοπλίνθους. Η κατασκευή μανδύα από μεταλλικό πλέγμα και τσιμεντοπηλό για τη στήριξη της πλινθοδομής σε καμιά περίπτωση γίνεται αποδεκτή, αφού με τον τρόπο αυτό δεν διασφαλίζεται η διατήρηση του πλιθαριού το οποίο αντίθετα εκτίθεται σε κίνδυνο αποσάθρωσης. Νοείται ότι όλες οι πλινθοδομές θα επιχρίονται. Η επίχριση της πλινθοδομής να γίνει με τον παραδοσιακό τρόπο με τη χρήση ξύλινων σφηνών και με τα παραδοσιακά ή κατάλληλα σύγχρονα υλικά, ώστε το τελικό αποτέλεσμα να είναι όμοιο με το αυθεντικό και ταυτόχρονα να επιτρέπεται η διαπνοή της τοιχοποιίας. Το επίχρισμα να γίνεται ανάλογα με την αρχική αυθεντική κατάσταση, με κονίαμα που έχει βάση τον ασβέστη ή γύψο ή αχυροπηλό. Νοείται ότι δεν θα χρησιμοποιείται μεταλλικό πλέγμα για την στήριξη των επιχρισμάτων ούτε επιχρίσματα τύπου ξένου προς τα παραδοσιακά υλικά, όπως λ.χ. τσιμεντοσοβάς.

2.6 Επιχρισμένη τοιχοποιία

Θα διατηρείται πάντοτε η αυθεντική σχέση επιχρισμένων επιφανειών με εμφανή πέτρα ή εμφανή οπτοπλινθοδομή. Ιδιαίτερη προσοχή να δοθεί στο πάχος του επιχρίσματος. Το επίχρισμα να έχει το ελάχιστο δυνατό πάχος έτσι ώστε να μη βρίσκεται στο ίδιο επίπεδο, αλλά σε εσοχή από αρχικές κατασκευές λαξευτών λίθινων στοιχείων, ώστε αυτά να αναδεικνύονται σωστά.

2.7 Νέα κουφώματα ή ανοίγματα

Στα σημεία διάνοιξης/κατασκευής νέων κουφωμάτων στην τοιχοποιία να χρησιμοποιηθούν κατάλληλα λαξευμένες πέτρες ή πλινθάρια στις γωνιές, σύμφωνα με την ανάλογη λεπτομέρεια των υφιστάμενων ανοιγμάτων. Τα νέα ανοίγματα σε παραδοσιακές τοιχοποιίες θα έχουν μεγέθη και αναλογίες σύμφωνα με τα παραδοσιακά τοπικά πρότυπα.

2.8 Καμάρες

Οι καμάρες να διατηρηθούν και αποκατασταθούν στην αυθεντική τους παραδοσιακή μορφή (όρος 2.1 του παρόντος Παραρτήματος). Σε περίπτωση που ήταν ανέκαθεν καθαρά εμφανείς, να απομακρυνθεί ο σουβάς από τις πέτρες του τόξου της καμάρας, ώστε η λιθοδομή στο σημείο αυτό να παραμείνει εμφανής. Η υπόλοιπη εξωτερική τοιχοποιία να γυψωθεί όπως αναφέρεται πιο πάνω. Ιδιαίτερη προσοχή να δοθεί στο πάχος του επιχρίσματος (μικρό πάχος) και στα σημεία τελειώματος του ώστε να αποκαθίσταται η παραδοσιακή μορφή (ομαλό σβήσιμο κλπ.)

3.0 Οροφές

3.1 Μορφή στέγης

Η αυθεντική κατασκευή των οροφών να διατηρηθεί/αποκατασταθεί αφού γίνει κατάλληλη συντήρηση, ενώ όπου αυτό είναι αναγκαίο να χρησιμοποιηθούν νέα στοιχεία πανομοιότυπα με τα υφιστάμενα αυθεντικά (ξύλινα στοιχεία, βολιτζία, δοκάρια, σανίδωμα κλπ.) Νοείται ότι οι οροφές θα αποκαθίστανται με τη διατήρηση των αρχικών αυθεντικών βολιτζιών / μορινών στην αρχική τους κλίση και θέση σύμφωνα με την αρχική κατάσταση. Οι υφιστάμενες κλίσεις δεν θα αλλοιώνονται ούτε και θα ενοποιούνται στέγες ή στέγαστρα που αρχικά δεν ήταν ενοποιημένα. Στη στέγη να τοποθετούνται πήλινα κεραμίδια πανομοιότυπα με τα αυθεντικά (και όχι άλλου τύπου) τοποθετημένα σύμφωνα με την αυθεντική λεπτομέρεια. Η τοποθέτηση μόνωσης στη στέγη είναι αποδεκτή και θεμιτή εφόσον δεν αλλοιώνει το πάχος της απόληξης της.

3.2 Απολήξεις

Ιδιαίτερη προσοχή να δοθεί στη διατήρηση/ αποκατάσταση των αυθεντικών απολήξεων των οροφών. Οι εν λόγω απολήξεις θα αποκατασταθούν στην αυθεντική τους μορφή. Νοείται ότι θα διατηρηθεί/ ανακατασκευαστεί το μικρό πάχος της αρχικής κατασκευής γι' αυτό και δεν πρέπει να τοποθετούνται μονώσεις στην προεξοχή της οροφής.

3.3 Βολιτζία

Τονίζεται ότι δεν είναι αποδεκτή η αντικατάσταση των υφιστάμενων βολιτζιών με νέα πολυγωνικής ή κυλινδρικής διατομής. Τυχόν αντικατάσταση βολιτζιών να γίνεται με νέα όμοια με τα αυθεντικά.

3.4 Δώμα

Η απόληξη του δώματος (κρόδωμα), να διατηρηθεί και να συντηρηθεί κατάλληλα, ενώ όπου αυτό είναι αναγκαίο να ανακατασκευαστεί σύμφωνα με την αρχική υφιστάμενη λεπτομέρεια και τα παραδοσιακά πρότυπα του χωριού. Επιπλέον να μην είναι ορατό το μονωτικό υλικό. Η τελική επιφάνεια, όπως αυτή θα διαμορφωθεί, θα πρέπει να τύχει της έγκρισης του Κλάδου Διατήρησης του Τμήματος αυτού. Συστήνεται η τοποθέτηση χαλικιού ή η χρήση χρώματος στο τσιμέντο επικάλυψης. Σε περίπτωση κατασκευής βεράντας (βατού δώματος), αυτή θα αποκατασταθεί στην αρχική της μορφή, σύμφωνα με τις υφιστάμενες λεπτομέρειες και τα παραδοσιακά τοπικά πρότυπα. Το κιγκλίδωμα περιμετρικά του δώματος να αποτελείται από απλά κάθετα μεταλλικά στοιχεία στρογγυλής διατομής με ξύλινη ή μεταλλική κουपाστή (λάμα) ή γυαλί και να είναι τοποθετημένο πιο μέσα από το κρόδωμα και όχι πάνω σ' αυτό.

3.5 Υδρορροές

Η τοποθέτηση υδρορροών μπορεί να γίνει αποδεκτή μόνο σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι υφίσταντο υδρορροές αυθεντικά. Η κατασκευή τους θα ακολουθήσει την αυθεντική μορφή, ενώ σημειώνεται ότι δεν γίνεται αποδεκτή η χρήση πλαστικών ή αλουμιένιων χωλέρων. Οι υδρορροές να βαφούν σε απόχρωση όμοια με αυτή της εξωτερικής τοιχοποιίας και σε καμιά περίπτωση στο χρώμα των κουφωμάτων, ενώ τα οριζόντια μέρη τους (γαλβανιζέ) μπορούν να παραμείνουν στο φυσικό τους χρώμα. Οι καννούρες που πιθανόν να τοποθετηθούν στα δώματα (στην περίπτωση όπου προϋπήρχαν), να κατασκευαστούν σύμφωνα με τα τοπικά παραδοσιακά πρότυπα (θέση, μορφή). Δείγμα να παρουσιαστεί προς έγκριση πριν την τοποθέτηση του στον εκπρόσωπο του Κλάδου Διατήρησης του Τμήματος αυτού.

4.0 Ξύλινα/ μεταλλικά στοιχεία

Όλα τα αυθεντικά παραδοσιακά ξύλινα και μεταλλικά στοιχεία της οικοδομής να διατηρηθούν και να αποκατασταθούν στην αυθεντική τους μορφή αφού συντηρηθούν κατάλληλα. Δεν γίνεται αποδεκτή η τροποποίηση στις διατομές των πιο πάνω στοιχείων. Η ξύλινη κατασκευή των στεγών και των μεσοπατωμάτων με όλα τα επιμέρους στοιχεία της (τράβες/ βολιτζία/ σανιδωτά/ καλαμωτές/ ψαθαρκές/ τρωτέρκα κλπ.) να διατηρηθεί/αποκατασταθεί στην αυθεντική της μορφή.

5.0 Ανοίγματα και πορτοπαράθυρα

5.1 Μορφή ανοιγμάτων

Τα αυθεντικά παραδοσιακά ανοίγματα θα πρέπει να διατηρηθούν, συντηρηθούν ή στην περίπτωση που έχουν τροποποιηθεί να αποκατασταθούν στη αρχική τους μορφή (μέγεθος, αναλογίες) και θέση μετά από σχετική διερεύνηση (μετά την αποκάλυψη της τοιχοποιίας με την αφαίρεση των επιχρισμάτων). Δεν είναι αποδεκτή, κατά κανόνα, η τροποποίηση της θέσης και μορφής υφιστάμενων αυθεντικών ανοιγμάτων, ενώ τυχόν αυθεντικά προϋφιστάμενα ανοίγματα, τα οποία προτείνεται να καταργηθούν ή έχουν αποκαλυφθεί κατά τις εργασίες αποκατάστασης της οικοδομής αλλά εξακολουθούν να παραμένουν κλειστά, να σηματοδοτηθούν με δημιουργία ειδικής διαμόρφωσης (διατήρηση του εξωτερικού φύλλου, ένδειξη επί των δύο όψεων της τοιχοποιίας με δημιουργία εσοχής και επίχρισης της κλπ.)

5.2 Φύλλα ανοιγμάτων

Τυχών κουφώματα που έχουν υποστεί ανεπανόρθωτη ζημιά, θα αντικατασταθούν με όμοια με τα αρχικά αυθεντικά της οικοδομής και σύμφωνα με τα παραδοσιακά πρότυπα. Θα τοποθετηθούν στην αρχική/ αυθεντική τους θέση και να διατηρηθούν όλα τα αυθεντικά μεταλλικά στοιχεία των αρχικών κατασκευών (π.χ. σύρτες, μηχανισμοί ασφαλείας, κλειδαριές, πόμολα, μεντεσέδες, μεταλλικά εξαρτήματα κλπ.). Να μη χρησιμοποιούνται ψευδοπαραδοσιακά ή σύγχρονα αταίριαστα εξαρτήματα. Τα αυθεντικά εξωτερικά φύλλα στα πορτοπαράθυρα, να διατηρηθούν αφού συντηρηθούν κατάλληλα, και μόνο όπου αυτό είναι αναγκαίο να αντικατασταθούν με νέα πανομοιότυπα με τα υφιστάμενα, ενώ όλα τα εσωτερικά (τζαμλίκια) να αποτελούνται από ξύλινο ανοιγόμενο σκελετό διαχωρισμένο σύμφωνα με τα παραδοσιακά πρότυπα. Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση που δεν προϋπήρχαν αρχικά τζαμλίκια, είναι αποδεκτή η τοποθέτηση απλών τζαμλικιών χωρίς διαχωρισμούς. Ιδιαίτερη προσοχή να δοθεί στην ακριβή ανακατασκευή των λεπτομερειών των κουφωμάτων όπου αυτά χρειαστεί να αντικατασταθούν. Τονίζεται ότι δεν είναι αποδεκτή η τοποθέτηση διαγώνιων ζυγών στα εξωτερικά φύλλα των πορτοπαράθυρων, εκτός όπου υπήρχαν αυθεντικά. Νοείται ότι δεν θα τοποθετείται εξωτερική πατούδα, σε υφιστάμενα παραδοσιακά παράθυρα στα οποία δεν υπήρχε αυθεντικά. Αυτά θα πρέπει να αποκατασταθούν σύμφωνα με την αρχική τους κατάσταση. Τα ανώφλια παραμένουν εμφανή σε ανεπίχριστη τοιχοποιία ή σε τοιχοποιία που επιχρίεται με παραδοσιακό αχυροπηλό, ενώ επιχρίονται σε επιχρισμένη τοιχοποιία. Επιπλέον, σε περίπτωση που η τοιχοποιία παραμείνει ανεπίχριστη, να μην τοποθετηθούν αρμοκάλυπτρα, εκτός αν πρόκειται για την αυθεντική λεπτομέρεια της οικοδομής.

5.3 Νέες θύρες

Οι νέες θύρες σε νέες εσωτερικές προτεινόμενες τοιχοποιίες (π.χ. χώροι υγιεινής) θα κατασκευάζονται ως απλές πρεσσαριστές στο χρώμα της νέας τοιχοποιίας, ενώ η μορφή των νέων θυρών στις παραδοσιακές τοιχοποιίες θα ακολουθεί τα παραδοσιακά πρότυπα της οικοδομής.

5.4 Ιδιόμορφες κατασκευές ανοιγμάτων

Οι σκαλιστές εξώθυρες, τα παρμάτζια, οι φεγγίτες/ αρσέρες ή άλλα ιδιόμορφα παραδοσιακά στοιχεία, να διατηρηθούν αφού συντηρηθούν κατάλληλα και να παραμείνουν στην αρχική τους θέση. Δεν γίνεται αποδεκτή η αντιγραφή και εφαρμογή των εν λόγω στοιχείων σε άλλα σημεία της οικοδομής στα οποία δεν προϋπήρχαν αυθεντικά.

5.5 Σύγχρονη τοποθέτηση ανοιγμάτων σε παραδοσιακά στοιχεία.

Σε περίπτωση κλεισίματος εξωτερικών καμάρων ή ηλιακών, τα τζαμλίκια που θα τοποθετηθούν να έχουν απλή, σύγχρονη μορφή με σιδερένιο πλαίσιο ή χωρίς πλαίσιο (frameless) και να τοποθετηθούν στην εσωτερική παρειά της τοιχοποιίας και όχι κάτω από το άνοιγμα.

6.0 Ιδιόμορφα αρχιτεκτονικά στοιχεία

6.1 Παραδοσιακά στοιχεία

Τα ιδιόμορφα παραδοσιακά στοιχεία κάθε οικοδομής (καμάρες, εξωτερικός ηλιακός, κόγχες, κουφώματα, εσωτερικά/ εξωτερικά κλιμακοστάσια κλπ.) θα διατηρηθούν και αποκατασταθούν στην αρχική αυθεντική τους μορφή. Ιδιαίτερη προσοχή να δίνεται στην

ανακατασκευή των ξύλινων κατασκευών (μόνο όπου είναι αδύνατη η συντήρηση της παλιάς ξυλείας) με χρήση πανομοιότυπων στοιχείων ίδιων διατομών με τις αρχικές αυθεντικές, ενώ μεταλλικές κατασκευές όπως κιγκλιδώματα κλπ. θα αποκαθίστανται στην αρχική τους παραδοσιακή μορφή ή σε περίπτωση μη εύρεσης ικανοποιητικών στοιχείων, θα κατασκευάζονται σε απλή μορφή με απλά κάθετα σιδερένια στοιχεία με ξύλινη ή μεταλλική κουπαστή.

7.0 Δάπεδα – κατώφλια

7.1 Δάπεδα

Να διατηρηθούν τυχόν υφιστάμενα αυθεντικά δάπεδα αφού συντηρηθούν κατάλληλα. Τυχόν νέα δάπεδα πρέπει απαραίτητα να είναι από παραδοσιακά υλικά – γυψομάρμαρα, πήλινες πλάκες, παραδοσιακά έγχρωμα μωσαϊκά πλακίδια ή σανιδωτά στους αντίστοιχους χώρους που προϋπήρχαν παραδοσιακά ή τριφτό τσιμέντο στους χώρους όπου προϋπήρχε χώμα. Σημειώνεται ότι στα γυψομάρμαρα και στις πήλινες πλάκες δεν τοποθετείται τσεκουλαδούρα (σοβατεπί). Σε περίπτωση χρήσης ξύλου θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί πλατύ σανίδι από ξύλο που θα παρουσιαστεί για έγκριση στον Κλάδο Διατήρησης του Τμήματος αυτού και όχι δάπεδο τύπου «παρκέ» ή «λάμινεϊτ». Γενικά δεν επιτρέπεται η χρήση δαπέδου τύπου μονοκοτούρας (κεραμικά). Αυτό μπορεί να επιτραπεί μόνο κατ' εξαίρεση στους υγρούς χώρους (π.χ. δωμάτια υγιεινής) και όχι σε άλλους χώρους, νοουμένου ότι το πλακάκι είναι μονόχρωμο, ματ υφής σε χρωματισμούς που να συνάδουν με τους παραδοσιακούς της οικοδομής. Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται στα τελειώματα των πατωμάτων που αφορούν τα οριακά σημεία επαφής των νέων δαπέδων με τα παραδοσιακά πατώματα – ως εκ τούτου απαιτείται όπως υποβληθεί σχέδιο με σχετική κατασκευαστική λεπτομέρεια στο Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως για έγκριση πριν από την έναρξη των σχετικών εργασιών.

7.2 Κατώφλια

Ιδιαίτερη προσοχή να δοθεί στην ορθή κατασκευή των κατωφλιών των εξωτερικών θυρών της οικοδομής, ιδιαίτερα της πρόσοψης. Τα κατώφλια να κατασκευαστούν από συμπαγή υλικά (π.χ. πέτρα, μονολιθικό μάρμαρο, μπετόν) σύμφωνα με την αρχική αυθεντική κατάσταση και τα παραδοσιακά πρότυπα της περιοχής. Το πάχος του εσωτερικού δαπέδου δεν θα είναι σε καμιά περίπτωση ορατό κάτω από τις εξωτερικές θύρες της οικοδομής, εκτός αν πρόκειται για την αρχική αυθεντική λεπτομέρεια.

8.0 Υψόμετρα

Να μην αλλοιώνονται τα υφιστάμενα αυθεντικά υψόμετρα σε οποιοδήποτε τμήμα της οικοδομής, ενώ να διατηρείται κατά κανόνα η αυθεντική σχέση των όγκων της οικοδομής (διαφοροποιημένα ύψη αυθεντικών δωματίων, στεγών κλπ), καθώς και της οικοδομής με το περιβάλλοντα της χώρο. Αν όμως κατά τη διεξαγωγή των οικοδομικών εργασιών διαπιστωθεί επιτόπου ότι παρουσιάζονται ασυμφωνίες μεταξύ των προτεινόμενων και των υφιστάμενων υψομέτρων, τότε το πρόβλημα να επιλυθεί επιτόπου στην παρουσία εκπροσώπου του Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως. Νοείται ότι η οικοδομή θα διατηρηθεί / αποκατασταθεί στο αυθεντικό της ύψος και δεν θα υπερυψώνεται.

9.0 Χρωματισμοί

Οι αυθεντικοί χρωματισμοί της οικοδομής πρέπει να διατηρηθούν ή να επαναφερθούν. Τα πορτοπαράθυρα και η τοιχοποιία να βαφούν σε χρωματισμούς που υπήρχαν αρχικά στην οικοδομή, μετά από σχετική έρευνα, γι' αυτό κατά την αποκατάσταση της, θα φυλάγονται στο εργοτάξιο δείγματα χρωμάτων των αρχικών επιχρισμάτων και ξύλινων κατασκευών. Για τυχόν ξυλεία η οποία δεν θα ελαιοχρωματιστεί, να χρησιμοποιείται βερνίκι που θα επαναφέρει την παραδοσιακή απόχρωση της αρχικής ξυλείας (σκούρο χρώμα-καρυδί). Αυτό να μην, έχει κοκκινωπή ή κιτρινωπή απόχρωση. Τα μεταλλικά στοιχεία (π.χ. σιδεριές στα παράθυρα) να βαφούν σύμφωνα με τα παραδοσιακά πρότυπα και όχι στο χρώμα των εξωτερικών φύλλων των κουφωμάτων (εκτός αν πρόκειται για τον αυθεντικό χρωματισμό), ενώ τυχόν αλουμίνια σε νέες προσθήκες θα έχουν λεπτές διατομές και χρωματισμούς που να εναρμονίζονται με τη διατηρητέα οικοδομή δεν επιτρέπεται η χρήση αλουμινίων που προσομοιάζουν με ξύλο. Οι υδρορροές (χωλέτρες) να βαφούν σε απόχρωση όμοια με αυτήν της εξωτερικής τοιχοποιίας. Γενικά, να αποφευχθεί η χρήση γυαλιστερών βαφών και βερνικιών.

10.0 Νέες προσθήκες

Οι νέες προσθήκες να έχουν απλή μορφή που να εντάσσεται αρμονικά με την παρακείμενη διατηρητέα οικοδομή αλλά να δηλώνουν ταυτόχρονα τη σύγχρονη τους κατασκευή. Οι εξωτερικές επιφάνειες τους να διαμορφωθούν με τέτοιο τρόπο και με τη χρήση κατάλληλων υλικών ώστε να εναρμονίζονται με την παραδοσιακή οικοδομή (αποφυγή χρήσης σπριτς κλπ, εμφανή υλικά, χρωματισμοί). Προσθήκες που εφάπτονται στη διατηρητέα οικοδομή να έχουν κατά κανόνα οριζόντια οροφή με απλές απολήξεις στο άνω μέρος και να βρίσκονται σε χαμηλότερο επίπεδο από τη διατηρητέα οικοδομή χωρίς να επηρεάζουν τις παραδοσιακές απολήξεις των στεγών και των δωμάτων. Ιδιαίτερη προσοχή να δοθεί στα σημεία επαφής της νέας κατασκευής με την παραδοσιακή οικοδομή. Νοείται ότι θα αποφεύγεται η τοποθέτηση κατασκευής από οπλισμένο σκυρόδεμα σε επαφή με την παραδοσιακή οικοδομή ώστε να υπάρχει η δυνατότητα επαναφοράς του κτιρίου στην αρχική του κατάσταση πριν την κατασκευή προσθηκών. Γενικά, στις προσθήκες, συστήνεται η χρήση σιδερένιας φέρουσας κατασκευής.

Τα ανοίγματα της προσθήκης να έχουν απλή και σύγχρονη μορφή. Ανάλογα με την περίπτωση, μπορούν να είναι ξύλινα ή από άλλο υλικό (σίδηρο, αλουμίνιο). Οι μορφές των εξωφύλλων – όπου προτείνονται, να μη μιμούνται τις παραδοσιακές μορφές (π.χ σανιδωτά).

11.0 Διαμόρφωση εξωτερικού χώρου/ Περιτειχίσματα

11.1 Αυλή

Η αυλή να διαμορφωθεί και να τοπιοτεχνηθεί κατάλληλα, ώστε να προβάλλεται ο αυθεντικός χαρακτήρας της περιοχής διατηρώντας ισόρροπη σχέση πρασίνου – σκληρών επιφανειών, σύμφωνα με τα παραδοσιακά πρότυπα και την αρχική κατάσταση. Οποιαδήποτε νέα τοπιοτέχνηση να ακολουθήσει λιτές μορφές που να σέβονται και να εναρμονίζονται με το χαρακτήρα της οικοδομής. Τυχόν υφιστάμενα δέντρα στην αυλή να διατηρηθούν και να αποτελέσουν μέρος της τοπιοτέχνησης. Στη διαμόρφωση της αυλής να χρησιμοποιηθούν είτε παραδοσιακά υλικά ή απλά σύγχρονα (π.χ. τριφτό τσιμέντο κλπ.) που να σέβονται τον παραδοσιακό χαρακτήρα της διατηρητέας οικοδομής. Σημειώνεται ότι θα διατηρούνται και συντηρούνται τυχόν υφιστάμενα αυθεντικά πλακόστρωτα ή λιθόστρωτα δάπεδα. Τα νέα πλακόστρωτα / λιθόστρωτα που θα κατασκευαστούν, να ακολουθούν τα παραδοσιακά πρότυπα ως προς τον τρόπο αρμολόγησης / χολιάσματος. Οι αρμοί να είναι στο ίδιο χρώμα

με την τοπική γη και να τοποθετούνται σε μικρή υποχώρηση / εσοχή ως προς το επίπεδο των πλακών. Νοείται ότι στα πλακόστρωτα / λιθόστρωτα θα χρησιμοποιηθεί τοπική πέτρα φυσικά κομμένη (όχι της μηχανής). Δεν είναι αποδεκτή η επένδυση σκαλοπατιών, αλλά αυτά απαιτείται να κατασκευαστούν από συμπαγή υλικά. Σημειώνεται ότι δεν είναι αποδεκτή η δημιουργία ανθώνων εφαπτομενικά με τοιχοποιίες οικοδομών για αποφυγή πρόκλησης ζημιών λόγω της υγρασίας.

11.2 Περιτείχισμα

Τα περιτειχίσματα περιμετρικά του τεμαχίου να συντηρηθούν / αποκατασταθούν στην αυθεντική τους μορφή. Στο άνω μέρος τους να διαμορφωθεί κατάλληλο τελείωμα (σαμάρι κλπ), σύμφωνα με τα παραδοσιακά πρότυπα. Τυχόν αργολιθοδομή να συντηρηθεί κατάλληλα σύμφωνα τον όρο 1.1 πιο πάνω. Η αρμολόγηση να γίνει με κονίαμα που να έχει την ενδεδειγμένη σύνθεση και χρώμα, το οποίο να βρίσκεται σε υποχώρηση ως προς την εν λόγω τοιχοποιία ώστε να είναι σχεδόν αθέατο.

11.3 Αυλόπορτα / Ξωπόρτι

Η υφιστάμενη αυλόπορτα / ξωπόρτι να διατηρηθεί και αποκατασταθεί στην αυθεντική παραδοσιακή της μορφή (ξύλινη σανιδωτή). Θα τοποθετηθεί στην αρχική/ αυθεντική της θέση και θα διατηρηθούν όλα τα ξύλινα/ μεταλλικά στοιχεία της αρχικής κατασκευής. Η δημιουργία νέας αυλόθυρας ή ξωπορτιού σε υφιστάμενο περιτείχισμα θα γίνεται σύμφωνα με τα παραδοσιακά πρότυπα της περιοχής όσον αφορά τη θέση, τη μορφή, τον τύπο και τις διαστάσεις.

11.4 Ξηρολιθικές δόμες

Να διατηρηθούν οι ξηρολιθικοί τοίχοι που υπάρχουν στην αυλή του τεμαχίου, αφού συντηρηθούν ή συμπληρωθούν με τον παραδοσιακό τρόπο και τεχνική (ξηρολιθική).

12.0 Πρόσθετα στοιχεία στις όψεις

12.1 Γενικά

Για την τοποθέτηση οποιονδήποτε πρόσθετων στοιχείων (διαφημιστικές πινακίδες, κουτί ηλεκτρικής, τέντες κλπ.) στις εξωτερικές όψεις της οικοδομής να εξασφαλιστεί εκ των προτέρων η έγκριση του Διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, μετά από υποβολή σχεδίων όπου να φαίνεται η θέση, το μέγεθος, η μορφή και τα υλικά των προτεινόμενων στοιχείων. Επιπλέον, δείγματα όσων φωτιστικών τυχόν χρειαστεί να τοποθετηθούν να παρουσιαστούν για έγκριση στον Διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως κατά την διάρκεια των οικοδομικών εργασιών. Σημειώνεται ότι δεν είναι αποδεκτά φωτιστικά ψευδοπαραδοσιακού τύπου, ενώ να μην τοποθετούνται φωτιστικά σε ξύλινα ανώφλια.

12.2 Πινακίδες

Οι επιγραφές / πινακίδες θα πρέπει να τοποθετηθούν διακριτικά στις οικοδομές, να καταλαμβάνουν τη μικρότερη δυνατή επιφάνεια και να είναι γραμμένες στην Ελληνική και δευτερευόντως στην Αγγλική ή άλλη γλώσσα. Το μέγεθος της πινακίδας θα πρέπει να σχετίζεται με τα ανοίγματα σε ύψος και πλάτος. Καμιά πινακίδα θα τοποθετείται στην οροφή, στη στέγη, στον ελεύθερο χώρο γύρω από τις οικοδομές ή άλλο σημείο, εκτός από την πρόσοψη των οικοδομών. Οι επιγραφές θα είναι λιτές, σε διαφανή βάση ή σε

χρωματισμούς που εναρμονίζονται με τα χρώματα του κάθε κτιρίου ή με στερέωση απλών μεμονωμένων γραμμάτων στις τοιχοποιίες.

13.0 Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις

13.1 Ηλιακός θερμοσίφωνας

Σε περίπτωση που θα τοποθετηθεί ηλιακός θερμοσίφωνας, πάνω στην οροφή να στερεωθούν μόνο οι ηλιακοί συλλέκτες, ενώ τα υπόλοιπα στοιχεία (δεξαμενή κρύου νερού και κύλινδρος ζεστού νερού) να τοποθετηθούν σε άλλο τμήμα της οικοδομής, χωρίς να φαίνονται εξωτερικά ή στην αυλή διακριτικά ενταγμένοι. Οι ηλιακοί συλλέκτες να τοποθετηθούν σε θέση ώστε να ακολουθούν την κλίση της στέγης και να μην είναι ορατοί από το δημόσιο δρόμο. Αν οι πιο πάνω προϋποθέσεις δεν είναι εφικτές, τότε να αποφευχθεί η χρήση ηλιακού θερμοσίφωνα και να χρησιμοποιηθεί ηλεκτρικός.

13.2 Διακριτική ένταξη

Όλες οι εγκαταστάσεις (ηλεκτρικές, υδραυλικές, ντεπόζιτα, κλιματισμός κλπ.) να είναι αφανείς, ενώ σε αντίθετη περίπτωση να εντάσσονται διακριτικά και αρμονικά στην οικοδομή. Ιδιαίτερη προσοχή να δοθεί στην διακριτική τοποθέτηση ηλεκτρικών και τηλεφωνικών καλωδίων και κιβωτίων στις εξωτερικές όψεις της οικοδομής, καθώς και κεραιών (αντενών) στην οροφή. Νοείται ότι όλες οι κατασκευές ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων θα βρίσκονται σε μέρη αθέατα.

13.3 Κιβώτιο Α.Η.Κ

Για τη θέση του κιβωτίου της ηλεκτρικής εγκατάστασης να υποβληθεί σχετικό διάγραμμα για έγκριση στον Διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως μετά από συνεννόηση του επιβλέποντα μελετητή με τον αρμόδιο Περιφερειακό Επιθεωρητή της ΑΗΚ. Νοείται ότι το καπάκι του κιβωτίου θα βάφεται στο χρώμα της τοιχοποιίας.

13.4. Αεροσυμπιεστές συσκευών κλιματισμού

Σε περίπτωση εγκατάστασης συσκευών κλιματισμού, οι αεροσυμπιεστές να τοποθετούνται σε κατάλληλη θέση στην αυλή ή σε τμήματα της οικοδομής όπου δεν θα είναι ορατοί από οποιοδήποτε σημείο της αυλής ή το δρόμου. Νοείται ότι σε περίπτωση που θα τοποθετούνται σε χαμηλά σημεία θα προβλέπεται γι' αυτούς κατάλληλες κατασκευές απόκρυψης που θα τυγχάνουν εκ των προτέρων της έγκριση του Τμήματος αυτού.

β. Υποχρεώσεις

1. Να τηρηθούν πιστά τα διορθωμένα εγκριμένα σχέδια, καθώς και οι Ειδικό Όροι του παρόντος Παραρτήματος.
2. Ο επιβλέπων Αρχιτέκτονας του έργου να αποστέλλει σύντομες γραπτές αναφορές/εκθέσεις (συμπεριλαμβανομένων και φωτογραφιών) στο Τμήμα τούτο, ως ακολούθως:
 - α) κατά την ημερομηνία έναρξης των εργασιών, επισυνάπτοντας την εκδοθείσα Άδεια Οικοδομής,
 - β) για τις εργασίες που έχουν εκτελεσθεί κατά στάδια ή πριν από κάθε πληρωμή χορηγίας, και

γ) κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης των εργασιών, επισυνάπτοντας τροποποιητικά σχέδια για τυχόν αλλαγές που θα έχουν γίνει κατά τη διάρκεια των οικοδομικών εργασιών με τη σύμφωνη γνώμη του Διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, καθώς και σειρά φωτογραφιών ολοκληρωμένου του έργου.

3. Κατά τη διάρκεια των οικοδομικών εργασιών οποιεσδήποτε παρατηρήσεις ή εισηγήσεις των αρμοδίων Μηχανικών που αφορούν στοιχεία που αποκαλύφθηκαν κατά τη διάρκεια των εργασιών ή τα οποία δεν περιγράφονται καθόλου ή επαρκώς στην υποβληθείσα μελέτη ή τα οποία για οποιοδήποτε λόγο δεν αναφέρονται στους γραπτούς όρους, είναι δεσμευτικές.

4. Απαιτείται η πλήρης συμμόρφωση με τους όρους του παρόντος Παραρτήματος, ανεξάρτητα με την παροχή κινήτρων με βάση το σχετικό Σχέδιο για επιχορήγηση του Κοινοτικού Συμβουλίου Πισσουρίου. Συνεπώς, απαιτείται η τήρηση στο εργοτάξιο αντίγραφου των εγκριμένων σχεδίων και όρων ή τροποποιήσεων τους.

5. Η συμπλήρωση και υποβολή της αίτησης για παροχή κινήτρων για δικαιούχους πρέπει να γίνει προς το Κοινοτικό Συμβούλιο Πισσουρίου και να συνοδεύεται από όλα τα απαραίτητα έγγραφα.